

[Rager.]

for de økonomiske Forhold ikke ganske væsentlig forandret? Jeg forstod paa det ærede Medlem Hr. Slesager, at han nærmest vilde mene, at der her mentes, at de økonomiske Konjunkturer var tilpas daarligere, tilpas lavtliggende, til at dette kunde gaa i Orden, fordi ingen havde Interesse i en Lejestigning, fordi Husejerne vilde se, at der ikke er Mulighed for en Lejestigning.

Ja, men det staar jo ikke i Skrivelsen, der staar netop: Under Hensyntagen til de økonomiske Konjunkturer mener man at kunne forsvare at lade Boliglovgivningen falde bort, selv om man er klar over, at Lejen vil stige en halv Snese Procent. Man siger altsaa: de økonomiske Konjunkturer den 4. September — eller vel snarere paa et noget tidligere Tidspunkt, da Skrivelsen er forfattet i Koncept og saa igen maaske endda er blevet korrigeret af den, for hvem Skrivelsen er bestemt — var da helt anderledes, og det er paa det Grundlag, vi skal bedømme denne Skrivelse. Kontoret udtaler jo i Virkeligheden, at Restriktionernes Bortfald vil foraarsage større Lejudgifter i de nu under Loven værende Ejendomme, og de anslaa dem til 10 pCt. — det er jo ikke 10 pCt. i Gennemsnit, men 10 pCt. i alt, fordelt over disse gamle Lejligheder, og det vil rundt regnet svare til 14 Mill. Kr. aarlig i Lejemerdgift. Den Gang mente man altsaa, at Tiderne var saa gode, at de kunde bæres, men efter at Betingelserne for det økonomiske Liv er væsentlig ændret, maa ogsaa de Argumenter, der er hentet fra den Skrivelse, være slaaet fuldstændig bort.

Længere henne i Skrivelsen gaar man ogsaa ud fra, at det nuværende Byggepriseniveau saa nogenlunde kan bevares. Men vil Forventningen om daarlige Tider ikke let medføre en kommende Standsning i det private Byggeri af Frygt for faldende Priser? Det kan ikke nytte at stikke Hovedet i Busken og nægte, at Muligheden er til Stede. Saa vil Efterspørgselen selvfølgelig ogsaa bringe den frie Markedspris til at stige, ogsaa for Lejligheder i gamle Ejendomme. Selv om der nu vil blive udført det Byggeri i Sommer, som er planlagt og er saa langt fremme, at det neppe vil blive standstødt, saa vil det, særlig hvis vi hæver Tilflytterbestemelsen, slaa til nap og knap til Forbruget i det kommende Aar, men hvem tør til Foraaret 1932, hvor vi har været gennem en Tid, hvor Pristallet har hængt truende over vort Hoved, da gaa ind for nyt Byggeri, hvis ikke Kommunen selv maa gøre det med Udsigt til Tab?

Helt igennem er Tiden altsaa, forekom-

mer det mig, løbet fra denne Skrivelse, og disse Betragtninger i Forbindelse med de i Bilagene i øvrigt foreliggende Oplysninger, som jeg ikke skal fordybe mig i, tilsiger mig, at til et frit Boligmarked i Storkøbenhavn er Tiden ikke inde nu, en endelig Afvikling af Baandene maa vente til en anden Gang.

Men Husejerne har absolut Krav paa, at der ogsaa tages skelligt Hensyn til deres berettigede Interesser, saa længe det overhovedet er muligt, uden at Hovedhensigten med Forslaget derved ødelægges. Det vilde være uheldigt, sikkert ikke mindst for Husejerne, hvis Forholdet skulde blive det, at hver af de to Parter i Sagen fik deres Interesse varetaget af bestemte politiske Partier. Jeg haaber heller ikke, at det vil ske, og jeg kan for mit Vedkommende tilsige ogsaa Husejerne, at jeg og mit Parti ikke vil indtage en ensidig Stilling under disse Forhandlinger, men med lige Interesse vil høre efter begge Parter. Vor endelige Stilling vil blive truffet udelukkende ud fra samfundsmæssige Hensyn, i denne Sag som altid, men vi beder ogsaa om en Diskussion med saglige Argumenter og ikke Raseriudbrud.

Ved Lovforslagets Udarbejdelse har Ministeren allerede vist, hvorledes han tager saadanne Hensyn som af mig nævnt. Jeg skal nævne et Par Eksempler. Paa de Møder, der har været afholdt, har det f. Eks. fra Grundejerside ofte været fremhævet, at den nugældende Huslejelov har medført hvad man kaldte for „fastfrosne“ Lejligheder. Derved forstod man saadanne Lejligheder, som en Familie havde lejet for Aar tilbage, da Familien bestod f. Eks. af Mand, Kone og nogle halvvoksne Børn. Nu er maaske Manden død, og Børnene paa en Datter nær har stiftet eget Hjem. Enken og en Datter sidder tilbage i en Lejlighed, der i Virkeligheden er alt for stor til dem, men det vilde blive dyrere for dem at flytte hen i en Lejlighed i et moderne Hus, og derfor bliver de siddende til Leje i den Lejlighed, de i sin Tid har lejet, og optager i Virkeligheden mere Plads, end det kan siges at være berettiget. Jeg henviser her til, at Lovforslagets § 14, Afsnit C., Punkt d, dækker bl. a. imod, at dette kan ske. Fra Husejers Side har der endvidere været klaget over, hvor vanskeligt det stiller sig for en Husejer, der vil modernisere sin Ejendom; man har ogsaa hørt Klager fra dem, hvis Erhverv det er at foretage saadanne Moderniseringsarbejder. Ogsaa paa dette Punkt er det lykkedes i Lovforslaget, nemlig i § 11, Afsnit I, Punkt b, 2det Stykke, at finde Udveje.